

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců: **a) JUDr. T. F., b) Konzervatoř Brno, příspěvková organizace**, se sídlem tř. Kpt. Jaroše 1890/45, Brno, oba zast. Mgr. Robertem Pšenkem, advokátem se sídlem Kobližná 47/19, Brno a **c) Mgr. K. F.**, bytem tř. Kpt. Jaroše 39a, Brno, zast. Mgr. Danou Lasákovou, advokátkou se sídlem Příkop 27/2, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Dominikánské nám. 196/1, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2016, č. j. MMB/0354742/2016, sp. zn. OUSR/MMB/0322740/2016/2, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Dolfin Jarošova 41 s.r.o.**, se sídlem Solniční 243/17, Brno, zast. Mgr. Denisou Kozumplíkovou, advokátkou se sídlem Orlí 483/1, Brno, **II) E.ON Distribuce, a.s.**, se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice, adresa pro doručování: Lidická 36, Brno, **III) Česká telekomunikační infrastruktura a.s.**, se sídlem Olšanská 2681/6, Praha 3, **IV) V. R. V) Z. R.** oba zast. Mgr. Martinem Kolářem, advokátem se sídlem Královopolská 874/84, Brno, **VI) D. P. VII) Ing. Y. P. VIII) Ing. V. D. IX) Ing. P. D. X) MUDr. K. Š.** v řízení o kasačních stížnostech žalobce a) a žalobce c) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 10. 2017, č. j. 29 A 251/2016 – 411, o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobce a),

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce a) **se odkladný účinek přiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce a) (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byly jako nedůvodné podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuty žaloby stěžovatele, žalobce b) a žalobce c) proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele, žalobců b) a c) a dalších účastníků řízení a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 3. 5. 2016, č. j. MCBS/2016/0055347/SKOM, kterým bylo vydáno stavební povolení osobě zúčastněné na řízení I. (dále také „OZNŘ I.“) pro stavbu Polyfunkčního domu, třída Kpt. Jaroše 41, č. p.

1950, pozemek parc. č. 3578, 3579/1, 3579/2, 3580/1, 3580/2, 3587/2, 3588/1, 3718 k. ú. Černá Pole, obec Brno – rekonstrukce a přístavba.

[2] Stěžovatel současně s kasační stížností podal návrh na přiznání odkladného účinku. Ten odůvodnil tím, že parafrázoval § 73 odst. 2 s. ř. s., k němuž dodal, že je zřejmé, že v průběhu řízení již mohou být zahájeny zemní práce, které mohou nenapravitelně poškodit nemovité věci ve vlastnictví žalobců. Uvedené tvrzení nebylo dostatečně konkrétní ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., a proto soud stěžovatele vyzval usnesením ze dne 12. 12. 2017, č. j. 9 As 430/2017 – 25, aby ve lhůtě 1 týdne ode dne doručení usnesení doplnil návrh o bližší odůvodnění vztahující se k újmě na jeho právech. Současně bylo stěžovateli sděleno, že by měl konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Jeho povinností je nejen rozhodné skutečnosti týkající se újmy tvrdit, ale i prokázat její vznik.

[3] Uvedené usnesení bylo doručeno zástupci stěžovatele dne 15. 12. 2017. Dne 22. 12. 2017 obdržel Nejvyšší správní soud doplnění odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele.

[4] Stěžovateli hrozí nevratná újma na právech již samotným zahájením stavebních prací. Může dojít k poškození památkově chráněných nemovitých věcí ve vlastnictví stěžovatelů, a to domů č. p. x a x, k. ú. Č. P., obec B. Sloupový portál, kterým má vést příjezd ke stavbě má obrovskou historickou hodnotu (parc. č. x, k. ú. Č. P., obec B.).

[5] Historicky chráněná je i samotná budova, na které mají být prováděny stavební práce. K provedení stavby, k přístupu stavební mechanizace do vnitrobloku, tedy jako staveništní cesta má být „v severní části uličního objektu vybudován průjezd v profilu nezbytném pro průjezd stavebních strojů a mechanizace“. Tzn. vybourání otvoru skrz celou budovu, která je historicky cenným objektem a kulturní památkou.

[6] Stavební objekt A štítem přímo navazuje na sousedící stavbu č. p. x, č. or. x ve vlastnictví stěžovatele. Stavební objekt B má být vystavěn v přímé návaznosti na štít sousedící stavby č. p. x, č. or. x ve vlastnictví stěžovatele. Stavební objekt C má být vystavěn v přímé návaznosti na základy stavby č. p. x, č. or. x a x ve vlastnictví stěžovatele. Dům č. p. x ve spoluvlastnictví stěžovatele je přímo dotčen prováděním stavebních prací v podobě záporové stěny vč. pilotů.

[7] Podklady, které byly předloženy stavebníkem ve stavebním řízení, nevylučují zásah do samotné stavebně-technické podstaty domu č. p. 1949 v důsledku provádění záporové stěny a pilotů. Stavebník nevykonal průzkumy podloží a statického stavu okolních nemovitých věcí, zejm. domu č. p. 1949, nevyloučil deformaci podloží a následnou deformaci domu č. p. 1949 a vznik případných statických poruch na uvedeném i v uvedeném objektu.

[8] Ke svým tvrzením stěžovatel doložil znalecký posudek k vyjádření statika k projektové dokumentaci. Tento a již založený znalecký posudek uvádějí, že projektová dokumentace je velmi kusá – v části statika a části stavební se objevují kusé informace o

pokračování

zajištění stavební jámy (podrobné informace scházejí zcela). Jsou zde uvedeny pouze některé údaje v technické zprávě a schematické půdorysy, které se navíc rozcházejí.

[9] V první řadě jsou pak vykonávány práce zemní, tj. výkopy. Domy v této lokalitě nebyly ve své době zakládány a jsou tak „volně“ umístěny v nestabilním jílovém podloží. Existuje tak reálné nebezpečí, že právě zemní práce naruší statiku okolních budov. Znalecké posudky uvádí, že dům č. p. 1949 nemá dilatační spáru. Jakýkoliv zásah se tak okamžitě projeví na statice domu. Podobným způsobem jsou zakládány také další nemovité věci v bezprostředním sousedství. Tyto domy tak v podstatě mohou vytvářet jednotný statický celek a jakýkoliv zásah do kterékoliv z nich se projeví i na budovách ostatních. Statika okolních budov ovšem nijak zkoumána nebyla.

[10] Pro provedení stavby nepostačuje stanovit podmínku č. 4 – 6 prvoinstančního rozhodnutí, a tím se vypořádat s dalšími věcnými námitkami. Zakládání je navrženo za pomoci vrtaných pilotů, kdy po obvodu garáží má být provedena záporová stěna z ocelových HEB profilů osazených do vrtaných pilotů bez dalšího technického popisu – takový postup může dále významným způsobem dynamicky namáhat podloží pod okolními nemovitými věcmi.

[11] Navržený způsob výstavby přímo ovlivní stávající zástavbu na č. p. 3581 bez respektování hranice vzdálenosti garáží alespoň na 3 m od hranice uvedeného pozemku. Chybí zejm. uspokojivé řešení vlastních základových konstrukcí domu č. or. x a řešení vlivů stavby na sousední objekty zejm. č. or. x, a pozemek parc. č. x, obec B.

[12] Stěžovatelé budou v případě zahájení stavebních prací, k čemuž je stavebník oprávněn, přímo dotčeni jejich výkonem, bude zasaženo do jejich vlastnických práv k nemovitým věcem a budou vystaveni riziku nevratného narušení statiky nemovitých věcí v jejich vlastnictví.

[13] Pokud by mělo dojít k zahájení stavebních prací, pak v okamžiku, kdy Nejvyšší správní soud tuto věc začne projednávat, může být připravena stavební jáma, která bude narušovat statický stav okolních objektů. Soudní rozhodnutí pak bude čistě akademickým, jelikož k významnému zásahu do předmětu vlastnického práva stěžovatele již dojde.

[14] Rozpor s veřejným zájmem nelze shledat. Navrhuje, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, neboť jsou splněny všechny zákonné podmínky dle § 73 odst. 2 s. ř. s.

[15] K návrhu na odkladný účinek se v soudem poskytnuté lhůtě nevyjádřil žalovaný ani osoby zúčastněné na řízení, vyjma OZNŘ I. a OZNŘ X.

[16] OZNŘ I. s podaným návrhem nesouhlasí. Obecně pak odkazuje na argumenty sdělené soudem ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalobce c). Návrh byl podán v rámci kasační stížnosti, která byla dle mínění OZNŘ I. doručena soudem opožděně, a proto předpokládá, že Nejvyšší správní soud tuto kasační stížnost odmítne.

[17] O námitkách, které stěžovatel uvedl ve svém návrhu, rozhodoval již žalovaný, následně byly posouzeny krajským soudem a ani u jednoho orgánu neobstály. Některými z důvodů, proč tyto námitky neobstály, je skutečnost, že příjezdová cesta ke stavbě nemá vést sloupovým portálem. Stěžovatelé nikdy nebyli schopni nad rámec svých tvrzení svoje obavy konkretizovat a důvěryhodnost své argumentace snižují odkazy na dokumenty, které označují za znalecké posudky, aniž by tyto dokumenty byly skutečně znaleckými posudky.

[18] Žádná větší újma stěžovatelům nevznikne, potažmo ani nehrozí. Stěžovatelé ji konkrétně netvrdí ani neprokazují. Jedná se pouze o jejich subjektivní pocit ohrožení, který není a nemůže být podkladem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Takovým podkladem mohou být pouze tvrzené objektivní skutečnosti, které mají reálný základ, a nejsou pouhou obstrukční snahou majitelů sousední nemovitosti odkládat výkon pravomocného stavebního povolení za situace, kdy právní řád je postaven na presumpci správnosti správních aktů.

[19] Navrhuje, aby soud po posouzení včasnosti podání návrhu odmítl kasační stížnost stěžovatelů a), b) a jejich návrh na přiznání odkladného účinku; in eventum odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

[20] OZNŘ X. uvádí, že výstavbou a zahájením posuzované stavby v jejím sousedství dojde ke vzniku škod, které by přesahovaly škody event. vzniklé OZNŘ I., pokud by nezačala stavět. Proti výstavbě v sousedství památkově jedinečných staveb byla sepsána i petice obyvatelů. Žalovaný navrhuje soubor těchto budov a území vyhlásit za památkovou zónu. Výstavbou objemově i vzhledově zcela nepřiměřené stavby ve vnitrobloku v těsném sousedství by došlo ke vzniku nevyčísitelné škody pro vlastníky okolních staveb i pro město. Dle dostupných ověřených informací stavebník nemá v úmyslu stavbu realizovat. Nemovitost totiž prodává a rozhodnutí, zda projektová dokumentace je realizovatelná či nikoliv, pro něho z důvodů zhodnocení jeho majetku nemá ani význam. Schválená projektová dokumentace plánové stavby, jejíž platnost napadený rozsudek potvrzuje, má za účel zvyšovat cenu předmětu prodeje.

[21] Krajský soud nechal mimo zřetel, že zatím není k dispozici žádný nezávislý posudek o realizovatelnosti této stavby, která do dané lokality nepatří a je technicky naprosto nedostatečně připravená. Projektová dokumentace na všech úrovních rozhodování byla zkoumána jen z hlediska splnění požadavků po formální stránce, bez hlubšího poznání podstaty věci, bez prohlídky místa stavby a bez ohledu na námitky účastníků řízení plánovanou stavbou dotčených.

[22] OZNŘ X. se plně ztotožňuje s podanou kasační stížností a především s použitím ustanovení o odkladném účinku, neboť má za to, že jsou podmínky pro jeho přiznání splněny.

[23] Kasační stížnost nemá podle § 107 odst. 1 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká

pokračování

přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[24] Soud upozorňuje na mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je mimořádným opravným prostředkem. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé a výjimečné případy. Soud k tomu dodává, že není možné obecně definovat výčet případů, který je možné zahrnout pod § 73 odst. 2 s. ř. s., protože uvedené ustanovení patří mezi normy s vysoce abstraktní hypotézou.

[25] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[26] Újma, která má hrozit stěžovateli, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, ale naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno. Vznik takto chápané újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[27] Při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je proto třeba, aby se soud primárně zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku jeho nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele.

[28] V návrhu je uvedeno, že zahájením stavebních prací může dojít k poškození památkově chráněných nemovitých věcí ve vlastnictví stěžovatelů [myšleno žalobců a), b), pozn. NSS]. Soud přihlížel pouze k těm tvrzením, které se týkaly stěžovatele, nikoliv i žalobce b). Kasační stížnost, s níž byl spojen návrh na odkladný účinek, totiž podal pouze stěžovatel, tj. žalobce a), byť stěžovatel a žalobce b) jsou zastoupeni stejným zástupcem. Navíc dům č. p. 1951, k. ú. Černá Pole, obec Brno, není ve vlastnictví žalobce b), protože vlastnické právo k této nemovitosti má Jihomoravský kraj, žalobce b) má pouze právo hospodařit s tímto majetkem kraje, jak plyne z katastru nemovitostí.

[29] Stěžovatel má povinnost pro účely přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejen tvrdit rozhodné skutečnosti týkající se újmy na jeho právech, ale také povinnost prokázat její vznik (srov. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32 a ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 – 50).

[30] Veškerá tvrzení stěžovatele jsou nepodložená kromě tvrzení týkající se narušení statiky domu, který je ve spoluvlastnictví stěžovatele. Stěžovatel přiložil k návrhu

dokument označený jako „Znalecký posudek, vyjádření statika k projektové dokumentaci „Polyfunkční dům třída Kpt. Jaroše 41, 602 00 Brno“ ze dne 24. 11. 2017, znalecká doložka připojena dne 4. 12. 2017“ zpracovaný Ing. Bořivojem Hložkem za spolupráce Ing. Dalibora Klusáčka. Tato listina potvrzuje, že z hlediska konstrukčního je dům ve spoluvlastnictví stěžovatele postaven jako jeden celek bez dilatačních spár. Ze závěru uvedeného dokumentu plyne, že nelze vyloučit při zahájení stavebních prací, že by mohlo dojít ke vzniku poruch na domu č. p. x, k. ú. Č. P., obec B. Na základě shora uvedeného tedy nelze vyloučit potenciální vznik újmy na vlastnickém právu stěžovatele. Proto je naplněna první podmínka pro přiznání odkladného účinku.

[31] Následně se soud zabýval tím, zda je výše uvedená újma stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Jedinou osobou, které může přiznáním odkladného účinku kasační stížností vzniknout újma, je OZNŘ I. (stavebník). Soud již v usnesení ze dne 11. 1. 2018, č. j. 9 As 430/2017 – 53, uvedl, že stavební řízení trvalo téměř 4 roky a stavebníkovi svědčí pravomocné rozhodnutí, jakož pravomocný rozsudek krajského soudu. Stavebník nemohl stavět ani během řízení před krajským soudem z důvodu přiznání odkladného účinku žalobám stěžovatele, žalobce b) a c). Zatímco žalobce c) zůstal při odůvodnění návrhu na odkladný účinek v rovině obecných a ničím nepodložených tvrzení, nyní stěžovatel prokázal existenci vzniku možné újmy na vlastnickém právu, kterou soud považuje za nepoměrně větší újmu, než újma OZNŘ I. ve shora uvedeném smyslu.

[32] Soud při posuzování tohoto návrhu neshledal ani rozpor s důležitým veřejným zájmem.

[33] Nad rámec rozhodovacích důvodů soud uvádí, že jakmile mu to kapacitní možnosti umožní, projedná posuzovaný případ přednostně dle § 56 odst. 1 s. ř. s., neboť shledal závažné důvody pro přednostní projednání a rozhodnutí věci. Tím soud současně zabráni vzniku další újmy třetím osobám.

[34] Tímto usnesením soud nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[35] Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených vyhodnotil, že byly naplněny požadavky § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto kasační stížnosti stěžovatele přiznal odkladný účinek.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu